

Biroul permanent al Senatului

Bp. 54..... / 21.03.2022.....

Biroul permanent al Senatului

L. 164..... / 28.03.2022.....

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.84 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art.121 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.84 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art.121 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal (b54/14.02.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/969 din 21.02.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D169/22.02.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată, și al art.46 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea art.84 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și completarea art.121 alin.(1) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, se propune reglementarea obligației minorului agresor și a familiei sale de a participa la programele speciale de consiliere psihologică, organizate de serviciile de specialitate publice sau private, iar în lipsa acordului părinților, măsura să poată fi dispusă de instanțele judecătorești competente în sarcina minorului agresor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h)

din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Precizăm că scopul reglementării, așa cum acesta este indicat în Expunerea de motive, nu poate fi realizat prin intervențiile legislative propuse prin proiect.

Menționăm că, potrivit Expunerii de motive, se preconizează rezolvarea unei probleme „care a rămas nereglementată în legislația românească. Astfel, în cazul minorilor agresori, în legislația actuală nu există o reglementare privind obligativitatea de participare a acestora la programele speciale de consiliere psihologică, organizate de serviciile de specialitate publice sau private”.

Pentru reglementarea acestei situații, prin proiect se intervine legislativ asupra art.84 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, însă dispozițiile propuse nu se integrează armonios în cuprinsul actului normativ de bază, nefiind corelate cu dispozițiile acestuia.

Astfel, **la art.I pct.1** se propune modificarea art.84 alin.(3) din Legea nr.272/2004, în sensul instituirii obligației părinților minorului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal de a participa **împreună cu acesta**, la programele speciale de consiliere psihologică, organizate de serviciile publice sau private.

Menționăm că, în formularea aflată în prezent în vigoare, respectiva normă instituie numai în sarcina părinților respectivului minor obligația de a participa la ședințele de consiliere psihologică efectuate de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului, în baza unui program personalizat de consiliere psihologică.

Această obligație a părinților este **distinctă** de obligațiile care pot fi impuse minorului potrivit dispozițiilor art.85 alin.(1), printre care se află și obligația de a urma unele tratamente medicale, **consiliere sau psihoterapie**, precum și de serviciile specializate care se asigură acestuia în temeiul art.88 alin.(1).

Or, reglementarea propusă nu are în vedere această distincție, instituind o obligație în sarcina minorului care nu este prevăzută în corelație cu dispozițiile care stabilesc conținutul celor două măsuri care se pot lua față de acesta - plasamentul și, respectiv, supravegherea specială.

Mai mult decât atât, textul propus nu întrunește cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate, întrucât se referă, în mod generic, la

obligăția de a participa la programele de consiliere psihologică organizate de „servicii publice sau private”, fără a stabili care sunt acestea. În plus, prin utilizarea termenului „servicii” se instituie o reglementară neclară, întrucât Legea nr.272/2004 se referă, în cuprinsul art.119 - 123, la „serviciile de protecție specială”, în cadrul cărora se asigură inclusiv consilierea psihologică a copiilor și a părinților.

Prin urmare, modificarea art.84 alin.(3) nu poate fi realizată în forma propusă prin proiect.

4. În ceea ce privește norma propusă la **art.I pct.2** pentru art.84 alin.(4), semnalăm că textul se referă la dispunerea unei „măsuri”, neînțelegându-se cu claritate dacă este vizată obligația prevăzută la alin.(3) sau o altă măsură. Observația are în vedere și faptul că norma propusă se referă la „acordul părinților”, în vreme ce alineatul precedent nu reglementează o astfel de condiție.

De altfel, în sistemul Legii nr.272/2004, stabilirea unei astfel de „măsuri” - în fapt a unei astfel de obligații - de către instanța de judecată nu se poate face decât ca urmare dispunerii măsurii plasamentului sau a supravegherii speciale. În plus, potrivit art.84 alin.(1), acordul părinților este necesar pentru a se putea dispune una dintre aceste din urmă măsuri de către comisia pentru protecția copilului, în lipsa respectivului acord măsura fiind dispusă de către instanța de judecată.

Mai mult decât atât, textul propus pentru art.84 alin.(3) se referă la posibilitatea dispunerii respectivei „măsuri” numai în cazul minorilor „implicați în acte de agresiune asupra altor minori sau asupra unor persoane adulte”, în vreme ce actul normativ de bază stabilește măsurile care se pot lua față de copilul care a săvârșit o faptă penală - oricare ar fi ea - și care nu răspunde penal.

Prin urmare, norma propusă pentru art.84 alin.(3) nu se integrează în ansamblul reglementării existente în materie și nu este suficient de clară pentru a putea fi aplicată în practică.

Așa cum a subliniat Curtea Constituțională în Decizia nr.30/2019, *„trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii (...)”. În acest sens, prin Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225, Curtea a reținut că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat”*.

5. În ceea ce privește **art.II**, precizăm că normele propuse pentru art.121 alin.(1) lit.g) și h) nu ar putea stabili obligații decât în sarcina minorului, pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate, stabilite față de acesta dacă a săvârșit o infracțiune.

Or, norma preconizată pentru **lit.g)** instituie obligația de a participa la programe speciale de consiliere psihologică atât în sarcina minorului care răspunde penal, cât și în sarcina părinților acestuia sau a reprezentantului său legal, **deși aceștia din urmă nu pot răspunde penal pentru fapta săvârșită de minor și nici nu li se poate aplica o măsură educativă.**

Întrucât măsurile educative sunt sancțiuni de drept penal, stabilirea în lege și aplicarea acestora nu se poate face decât cu respectarea principiului fundamental al personalității răspunderii penale, astfel încât textul nu poate fi adoptat.

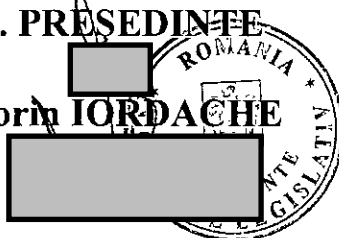
Pe de altă parte, norma propusă pentru **lit.h)** nu se corelează cu specificul măsurilor educative, întrucât modul de aplicare a obligațiilor impuse minorului pe durata executării măsurilor educative nu poate fi stabilit în funcție de acordul părinților sau al reprezentantului legal al minorului care răspunde penal.

În plus, referirea la dispunerea măsurii de către „instanțele judecătorești competente” apare ca fiind superfluă, întrucât obligațiile impuse minorului nu pot fi stabilite decât de instanța de judecată, astfel cum se prevede, de altfel, în cuprinsul părții introductive a art.121 alin.(1).

Totodată, textul este neclar, nefiind corelat cu terminologia specifică dreptului penal în ceea ce privește referirea la „agresor”, precum și la „soluționarea cazurilor cu minori implicați în acte de agresiune asupra altor minori sau asupra unor persoane adulte”.

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect.

p. PRESEDINTE
[Redacted]
Florin IORDACHE
[Redacted]

București
Nr.267/18.03.2022

L. nr. 286/2009

M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

- ¹ promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal
- ² modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*
- ³ completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1*
- ⁴ modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- ⁵ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014
Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal *dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.*

6	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>
7	modificări prin	L. nr. 159/2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	<i>abrogă art. 276</i>
8	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	<i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>
10	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma „raporturi comerciale” din art. 301 alin. (1)</i>
11	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>
12	modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4); introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin. (4_1) la art. 374</i>
13	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016 Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016	<i>dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”</i>
14	completat prin	L. nr. 151/2016 Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 545/20 iul. 2016	<i>introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287</i>

15 modificări prin	O.U.G. nr. 13/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală respinsă prin L. nr. 8/2017	M. Of. nr. 92/1 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336_1; abrogă art. 298</i>
16 modificări prin	O.U.G. nr. 14/2017 Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017	M. Of. nr. 101/5 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>abrogă O.U.G. nr. 13/2017</i>
17 modificări prin	L. nr. 8/2017 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>respinge O.U.G. nr. 13/2017</i>
18 modificări prin	L. nr. 9/2017 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>aprobă O.U.G. nr. 14/2017</i>
19 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 224/2017 Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	M. Of. nr. 427/9 iun. 2017	<i>art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere</i>
20 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 368/2017 Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 566/17 iul. 2017	<i>sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)</i>
21 modificări prin	L. nr. 193/2017 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 598/25 iul. 2017	<i>modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)</i>
22 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 518/2017 Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal	M. Of. nr. 765/26 sep. 2017	<i>art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”</i>

23 modificări prin	L. nr. 49/2018 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 194/2 mar. 2018	<i>modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346_1</i>
24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2018 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 518/25 iun. 2018	<i>soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională</i>
25 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2018 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018	<i>sintagma “cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)</i>
26 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 651/2018 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal	M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectete unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare</i>
27 modificări prin	O.U.G. nr. 28/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 228/20 mar. 2020	<i>modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352_1</i>
28 modificări prin	L. nr. 217/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)</i>
29 modificări prin	L. nr. 228/2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020	<i>modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)</i>

30 modificări prin	L. nr. 233/2020 Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020	<i>modifică art. 199 alin. (2)</i>
31 modificări prin	L. nr. 274/2020 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4) și art. 231</i>
32 modificări prin	L. nr. 146/2021 Lege privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale	M. Of. nr. 515/18 mai 2021	<i>modifică art. 285 alin. (4); introduce alin. (2_1) la art. 253, lit. c) la art. 285 alin. (3). alin. (4_1) la art. 285</i>
33 modificări prin	L. nr. 186/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 657/2 iul. 2021	<i>modifică art. 153 alin. (2) lit. c), art. 154 alin. (4), art. 266 alin. (1), art. 374 alin. (3_1) lit. c) și d); introduce alin. (1_1) la art. 266</i>
34 modificări prin	L. nr. 207/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	<i>modifică art. 180, art. 249, art. 250 alin. (1), art. 251 alin. (1), art. 311 alin. (2), art. 313 denumirea marginală și alin. (4), art. 314 alin. (2) și (3) și art. 316; introduce art. 250_1. alin. (5) la art. 313 și alin. (4) la art. 314</i>
35 modificări prin	L. nr. 219/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc	M. Of. nr. 739/28 iul. 2021	<i>modifică art. 75 alin. (1) lit. d)</i>
36 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 708/2021 Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri", din Codul penal	M. Of. nr. 1160/7 dec. 2021	<i>art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri"</i>
37 modificări prin	L. nr. 8/2022 Lege pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 20/6 ian. 2022	<i>modifică art. 257 alin. (4)</i>

L. nr. 272/2004

M. Of. nr. 557/23 iun. 2004

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

(v. Decizia I.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2012 - M. Of. nr. 120/20 iun. 2012 (art. 94 alin. (3), art. 129)

- ¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 159/5 mar. 2014
Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- ² modificări prin L. nr. 131/2014 M. Of. nr. 740/10 oct. 2014 *modifică la 1 ianuarie 2015 art. 64 alin. (1) și (2)*
Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- ³ modificări prin O.U.G. nr. 65/2014 M. Of. nr. 760/20 oct. 2014 *modifică art. 128 alin. (1) și (2), art. 129 alin. (4) și (5); introduce alin. (5) la art. 122, alin. (6) la art. 128, alin. (6) -(9) la art. 129*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 125/2015 M. Of. nr. 383/2 iun. 2015
- ⁴ modificări prin L. nr. 52/2016 M. Of. nr. 253/5 apr. 2016 *modifică art. 18 alin. (1) lit. c), art. 18 alin. (5) și (6), art. 20 alin. (1); introduce alin. (6_1) la art. 18*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- ⁵ modificări prin L. nr. 286/2018 M. Of. nr. 1029/4 dec. 2018 *modifică art. 64 alin. (1) și (2)*
Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- ⁶ modificări prin L. nr. 45/2020 M. Of. nr. 287/6 apr. 2020 *modifică art. 46 alin. (3) partea introductivă și lit. i); introduce lit. j) la art. 46 alin. (3), lit. g) la art. 52 alin. (1)*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului